

Provincie Flevoland

T.a.v. Voorzitter van Provinciale Staten dhr. L. Verbeek

Onderwerp: Schriftelijke vragen ex. artikel 23 Reglement van Orde Provinciale Staten van Flevoland over de beantwoording van eerdere vragen over de massale vissterfte in de Oostvaardersplassen in de zomer van 2019 en de relatie met de moerasreset;

Datum: 28 november 2019

Geachte voorzitter van de Provinciale Staten,

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van de Partij voor de Dieren de volgende vervolgvragen aan het college van Gedeputeerde Staten over hoge vissterfte in de Oostvaardersplassen in de zomer van 2019 en de relatie met de moerasreset.

Inleiding:

De Partij voor de Dieren stelt vast dat de beantwoording van eerdere vragen over hoge vissterfte in de Oostvaardersplassen, ingediend op 23 september 2019, onvolledig en ontwijkend is beantwoord. De Partij voor de Dieren bevraagt daarom nogmaals de gang van zaken rondom de moerasreset en de relatie met de hoge vissterfte van 60.000 vissen in de zomer van 2019. In deze vragen zal verwezen worden naar de gestelde schriftelijke vragen van de Partij voor de Dieren van 23 september 2019 en hun beantwoording¹.

1. Het college stelt in de beantwoording van vraag 1 dat de vissterfte los staat van het lagere waterpeil. Waarop baseert het college deze conclusie?
2. De droge zomer van 2018 heeft op natuurlijke wijze ertoe geleid dat het waterpeil met 40cm is verlaagd. Erkent het college dat het waterpeil zich niet kon herstellen in de natte herfst- en wintermaanden, doordat in september 2018 dit met opzet werd voorkomen door een deel van de houten vaste aflat te verwijderen? Erkent het college dat hierdoor het waterpeil in 2019 lager was, dan wanneer de aflat niet was verlaagd? Zo nee, waarom niet?

Droge zomer van 2018

De extreem droge zomer van 2018 heeft op natuurlijke wijze toe geleid dat het peil in de Grote Plas van de Oostvaardersplassen circa 40 cm lager is dan het streefpeil van -3,70 m NAP. Het is onwenselijk om het peil in de Grote Plas eerst omhoog te laten komen om vervolgens in 2019 weer omlaag te brengen. Door het peil in de winter van 2018/2019 verlaagd te houden, zal per saldo veel minder water actief afgelaten worden. Daarom is de bestaande houten vaste aflat in september 2018 aangepast. In 2019/2000 wordt door middel van actief aflaten het peil verder verlaagd (tot 60 cm), in de zomer van 2020 gevolgd door een periode van passieve verlaging ten gevolge van natuurlijke processen (inzijging en met name verdamping).

[Uitvoeringsplan moerasreset Oostvaardersplassen, pagina 8](#)

¹ <https://stateninformatie.flevoland.nl/documenten/schriftelijke-vragen/DOCUVITP-2486048-v2-Brief-antwoorden-statenvragen-PvdD-vissterfte.pdf>

3. In het Uitvoeringsplan moerasreset Oostvaardersplassen wordt als risico “massale sterfte van vissen” omschreven, “met name in de zomer van 2019”, ten gevolge van “zuurstof- en voedseltekort door inkrimpend leefgebied ten gevolge van de verlaging van de waterstand”. Om massale vissterfte te voorkomen wordt als preventieve beheersmaatregel genoemd het afvissen van de vissen in de grote plas (en deze uitzetten in het Markermeer). Waarom heeft het college deze preventieve beheersmaatregel niet uitgevoerd? Is het college het met de Partij voor de Dieren eens dat door het niet uitvoeren van deze preventieve beheersmaatregel, er een massale sterfte van vissen heeft plaatsgevonden?

7.1 Risicobeheersing

Ten behoeve van het project is enkele malen een risico-evaluatie uitgevoerd op grond waarvan preventieve en correctieve maatregelen zijn benoemd die in dit uitvoeringsplan zijn opgenomen. De Hieronder geven we in tabel 3 een samenvatting van de belangrijkste risico's.

Risico	Oorzaak	Gevolg	Preventieve beheersmaatregel	Correctieve beheersmaatregel
Massale sterfte vissen	Zuurstof- en voedseltekort door inkrimpend leefgebied t.g.v. verlaging waterstand m.n. in zomer 2019.	Maatschappelijke onrust, stank, botulismegevaar	Afvissen grote plas.	Opruimen dode vissen.
Botulisme	Sterfte vissen, zuurstofloze omstandigheden.	Verdere besmettig omgeving	Afvissen grote plas.	Protocol botulisme volgen.

Uitvoeringsplan moerasreset Oostvaardersplassen, pagina 26

4. Gezien het feit dat het college de preventieve en correctieve beheersmaatregel van zowel het afvissen van levende vissen (om deze uit te plaatsen in het Markermeer) als het opruimen van de dode vissen in de grote plas niet heeft uitgevoerd, hoe heeft het college dan actief gepoogd te voorkomen dat er een uitbraak van botulisme zou plaatsvinden? Welke acties heeft het college hiertoe ondernomen?
5. In antwoord 11 wordt gesteld dat het op dit moment niet mogelijk is om veilig watermonsters te nemen, vanwege de lage waterstand, zodat niet bepaald kan worden of de vissterfte invloed heeft gehad op de waterkwaliteit. “Zodra het waterpeil gestegen is, of een nieuw te maken bemonsteringsput beschikbaar is, wordt de bemonstering weer hervat.” Aangezien het waterpeil pas verhoogd gaat worden als de moerasreset geslaagd is, en dat nog wel een paar jaar gaat duren: wanneer zal de genoemde bemonsteringsput aangelegd en in gebruik genomen worden? Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat het problematisch is voor de flora en fauna in het gebied wanneer de waterkwaliteit niet in de gaten wordt gehouden?

6. In de beantwoording van vraag 2 stelt het college dat de op 21 juni 2019 verleende vergunning nodig was omdat er meerdere maatregelen genomen zouden worden die niet in het Natura2000-plan stonden. Als dat het geval is, en de effecten van deze nieuwe maatregelen dus niet eerder waren onderzocht in het Natura2000-plan, waarom is er dan niet juist meer oog geweest voor de effecten van deze maatregelen op flora en fauna, zoals de vissen welke nota bene als risico omschreven staat in het uitvoeringsprogramma?
7. Al het bovenstaande heeft ertoe geleid dat er minstens 60.000 vissen zijn overleden, een ontstellend hoog aantal. Het college stelt dat ze “het mogelijke gedaan hebben om grootschalige vissterfte in de Oostvaardersplassen te voorkomen”. Is het college het, bovenstaande conclusies en vragen in ogenschouw genomen, eens met de Partij voor de Dieren dat dit niet klopt aangezien de preventieve beheersmaatregelen niet zijn uitgevoerd, en dat hierdoor tienduizenden vissen zijn overleden?
8. De Partij voor de Dieren is van mening dat het college een wanbeleid heeft gevoerd gezien het feit dat er expliciet gewaarschuwd is in het uitvoeringsplan voor massale vissterfte in de zomer van 2019 en er desondanks géén preventieve maatregelen zijn uitgevoerd en hierdoor als gevolg zo’n 60.000 vissen op gruwelijke wijze zijn overleden in zuurstof- en voedselarm water. Deelt het college deze mening? Zo ja, welke conclusies en consequenties trekt het college hieruit? Zo nee, waarom niet?
9. Kunt u deze vragen en deelvragen één voor één **volledig** beantwoorden, zonder te verwijzen naar eerdere antwoorden en zonder hierbij vragen over te slaan?

Bij voorbaat dank voor de beantwoording,

Leonie Vestering, Partij voor de Dieren Flevoland